

מסכת נדה פרק י

(סד,ב) משנה: תינוקת שלא הגיע זמנה לראות, וניסת - **בית שמאי** אומרים: נותנין לה ארבע לילות, ו**בית הלל** אומרים: עד שתחיה המכה. הגיע זמנה לראות, וניסת - **בית שמאי** אומרים: נותנין לה לילה הראשון, ו**בית הלל** אומרים: עד מוצאי שבת, ארבע לילות. ראתה ועודה בבית אביה - **בית שמאי** אומרים: נותנין לה בעילת מצוה, ו**בית הלל** אומרים: כל הלילה כולה

גמרא: אמר **רב נחמן בר יצחק**: ואפילו ראתה גממאי? כמדקא מפליג בסיפא בין ראתה בין בשלא ראתה, מכלל דרישא, לא שנא הכי ולא שנא הכי! תניא נמי הכי: **בית הלל** אומרים: עד שתחיה המכה, בין ראתה בין לא ראתה

עד שתחיה המכה -- געד כמה? אמר **רב יהודה** אמר **רב**: כל זמן שנוחרת. כי אמריתה קמיה **דשמואל**, אמר לי: נחירה זו, איני יודע מה היא - אלא כל זמן שהרוק מצוי בתוך הפה מחמת תשמיש

גנחירה דקאמר רב, היכי דמי? אמר **רב שמואל בר רב יצחק**: לדידי מפרשא לי מיניה **דרב**: עומדת ורואה, יושבת ואינה רואה - בידוע שלא חיתה המכה; על גבי קרקע ורואה, על גבי כרים וכסתות ואינה רואה - בידוע שלא חיתה המכה; על גבי כולם ורואה, על גבי כולם ואינה רואה - בידוע שחיתה המכה

הגיע זמנה לראות, וניסת - **בית שמאי** אומרים: נותנין לה לילה הראשון, ו**בית הלל** אומרים: עד מוצאי שבת ארבע לילות -- איתמר: שימשה בימים - **רב** אמר: לא הפסידה לילות, ולוי אמר: הפסידה לילות - **רב** אמר: לא הפסידה לילות - "עד מוצאי שבת" תנן; ולוי אמר: הפסידה לילות - מאי "ארבע לילות" דקתני? ארבעה עונות!

גולרב, למה לי למיתנא "ארבע לילות"?! אורח ארעא קמשמע לן, דדרכה דביאה בלילות! גוללוי, ליתני: "ארבע לילות" - "עד מוצאי שבת" למה לי? אהא קמשמע לן דשרי למבעל לכתחלה בשבת! - כדשמואל, דאמר **שמואל**: פרצה דחוקה, מותר ליכנס בה בשבת, ואף על פי שמשיר צרורות!

איתמר: בעל ולא מצא דם, וחזר ובעל ומצא דם - **רבי חנינא**

אמר: טמאה, **ורב¹ אסי** אמר: טהורה - **ר' חנינא** אמר: טמאה - דאם איתא דהוה דם בתולים, מעיקרא הוי אתי; **ורב אסי** אמר: טהורה - דילמא אתרמי ליה כדשמואל, דאמר **שמואל**: יכולני לבעול כמה בעילות בלא דם %ואידך: שאני שמואל, דרב גובריה

אמר **רב**: בוגרת, נותנין לה לילה הראשון. והני מילי שלא ראתה - אבל ראתה, אין לה אלא בעילת מצוה, ותו לא!

{מיתבי: מעשה ונתן לה **רבי** ארבע לילות מתוך שנים עשר חדש ~היכי דמי? ^ אילימא דיהיב לה כולהו בימי קטנות - (סה,א) "עד שתחיה המכה" תנן! ^ אלא דיהיב לה כולהו בימי נערות?! נערות, שנים עשר חדש מי איכא?! - והא אמר **שמואל**: אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים בלבד! ~וכי תימא: בציר מהכי, הוא דליכא, הא טפי איכא - הא "בלבד" קאמר! ^ אלא דיהיב לה שתים בימי קטנות ושתים בימי נערות?! - הא בעא מיניה **רב חנינא בר שלמיא מרב**: הגיע זמנה לראות תחת בעלה, מהו? אמר ליה: כל בעילות שאתה בועל, אינן אלא אחת, והשאר משלימין לארבע לילות! <אלא דיהיב לה אחת בימי קטנות, ושתים בימי נערות, ואחת בימי בגרות!

~אי אמרת, בשלמא, בוגרת בעלמא יהיבין לה טפי - כי היכי דאהני קטנות בימי נערות למבצר לה חדא, אהני נמי נערות לבגרות למבצר לה חדא - אלא אי אמרת בוגרת דעלמא לא יהיבין לה טפי, לא ליתב לה אלא בעילת מצוה ותו לא?! <לעולם דיהיב לה אחת בימי קטנות ושלוש בימי נערות - מי סברת כל תלתא ירחי חדא עונה?! כל תרי ירחי חדא עונה!

מנימין סקסנאה הוה שקיל ואזיל לאתריה דשמואל. סבר למעבד עובדא כוותיה דרב, אפילו ראתה. אמר: לא פליג רב בין ראתה בין לא ראתה! קדים שכיב באורחא. קרי **שמואל** עליה דרב: (משלי יב) "לא יאונה לצדיק כל און"

אמר **רב חנינא בר שלמיא משמיה דרב**: כיון שנתקו שניו של אדם, נתמעטו מזונותיו, שנאמר: (עמוס ד) "גם אני נתתי לכם נקיון שנים בכל עריכם וחוסר לחם בכל מקומותיכם"

1 לפננו "רבי", אבל בין אם ר' חנינא המוזכר כאן הוא רב חנינא, בין אם הוא רבי חנינא בר חמא, לא שייך שהחולק עליו יהיה רבי אסי כי אם רב אסי

ראתה ועודה בבית אביה - **בית שמאי** אומרים: נותנין לה בעילת מצוה, **ובית הלל** אומרים: כל הלילה כולה -- תנו רבנן: ראתה ועודה בבית אביה - **בית הלל** אומרים: כל הלילה שלה, ונותנין לה עונה שלמה וְכמה עונה שלמה? **אפירש רבן שמעון בן גמליאל**: לילה וחצי יום!

{ומי בעינן כולי האי?! ורמינהי: *גְהרי שהיו גתיו ובית בדיו טמאות, ובקש לעשותן בטהרה, כיצד הוא עושה? הדפין, והלולבין, והעדשין, מדיחן; **(סה,ב)** העקלים של נצרים ושל בצבוץ, מנגבן; של שיפא ושל גמי, מיישנן וְכמה מיישנן? שנים עשר חדש! **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: מניחן מגת לגת, ומבד לבד! #}היינו תנא קמא! **אאיכא בינייהו חרפי ואפלי!** # **רבי יוסי** אומר: הרוצה לטהר מיד, מגעילן ברותחין או חולטן במי זיתים. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר משום **ר' יוסי**: מניחן תחת הצינור שמימיו מקלחין, או במעיין שמימיו רודפין וְכמה עונה? **כדרך שאמרו ביין נסך**, כך אמרו בטהרות! # **כלפי לייא!** בטהרות קיימינן! אלא כדרך שאמרו בטהרות, כך אמרו ביין נסך! # **וְכמה עונה?** **אמר ר' חייא בר אבא** אמר **ר' יוחנן**: או יום או לילה! **ר' חנה שאונא**, ואמרי לה: **רבי חנה בר שאונא** אמר **רבה בר חנה** אמר **ר' יוחנן**: חצי יום וחצי לילה! # **ואמר רב שמואל בר רב יצחק**: ולא פליגי - הא בתקופת ניסן ותשרי, הא בתקופת תמוז וטבת! - הכא נמי אימא גבי נדה: חצי יום וחצי לילה! {והא "לילה וחצי יום" קאמר?! **אלא אי לילה דניסן ותשרי, אי חצי יום וחצי לילה דטבת ותמוז!** **אאיבעית, אימא: שאני כתובה, דמגבי בה טפי עד דחתמי**

רב שמואל, דאמרי תרוייהו: הלכה: בועל בעילת מצוה ופורש {מתיב **רב חסדא**: מעשה, ונתן לה **רבי** ארבע לילות מתוך שנים עשרב חדש?! #} **אמר ליה רבא**: הדורי אפירכא למה לי?! אותיב ממתניתין?! **אחוא סבר**: מעשה רב! # **מכל מקום**, לרב שמואל קשיא! **אינהו, דעבדו כרבותינו, דתניא: רבותינו חזרו ונמנו: בועל בעילת מצוה ופורש!**

אמר עולא: כי הוּוּ בה **ר' יוחנן וריש לקיש** ב"תינוקת", לא הוּוּ מסקי מינה, אלא כדמסיק תעלא מבי כרבא! - ומסיימי בה הכי: בועל בעילת מצוה ופורש

{אמר ליה **ר' אבא לרב אשי**: אלא מעתה, בעל נפש לא יגמור

ביאתו?! <אמר ליה: אם כן, לבו נוקפו ופורש!

תנו רבנן: וכולן שהיו שופעות דם ובאות, מתוך ארבע לילות
לאחר ארבע לילות, מתוך הלילה לאחר הלילה - כולן צריכות
לבדוק את עצמן. ובכולן, ר' מאיר מחמיר כדברי בית שמאי.
ושאר ראיות שבין בית שמאי ובית הלל, הלך אחר מראה דמים.
שהיה ר' מאיר אומר: מראה דמים משונים הן זה מזה. כיצד? -
דם נדה אדום, דם בתולים אינו אדום; דם נדה זיהום, דם
בתולים אינו זיהום; דם נדה בא מן המקור, דם בתולים בא מן
הצדדין. אמר רבי יצחק בר רבי יוסי אמר רבי יוחנן: זו דברי ר'
מאיר, אבל חכמים אומרים: כל מראה דמים אחת הן

תנו רבנן: הרואה דם מחמת תשמיש, משמשת פעם ראשונה ושניה
ושלישית. מכאן ואילך, לא תשמש עד שתתגרש (סו,א) ותנשא
לאחר. ניסת לאחר וראתה דם מחמת תשמיש, משמשת פעם
ראשונה ושניה ושלישית. מכאן ואילך, לא תשמש עד שתתגרש
ותנשא לאחר. ניסת לאחר וראתה דם מחמת תשמיש, משמשת
פעם ראשונה ושניה ושלישית. מכאן ואילך לא תשמש עד שתבדוק
עצמה. כיצד בודקת את עצמה? מביאה שפופרת, ובתוכה מכחול,
ומוך מונח על ראשו. אם נמצא דם על ראש המוך, בידוע שמן
המקור הוא בא. לא נמצא דם על ראשו, בידוע שמן הצדדין הוא
בא. ואם יש לה מכה באותו מקום, תולה במכתה. ואם יש לה
וסת, תולה בוסתה. ואם היה דם מכתה משונה מדם ראייתה,
אינה תולה. ונאמנת אשה לומר: מכה יש לי במקור, שממנה דם
יוצא, דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: דם מכה הבא מן
המקור, טמא. ורבתינו העידו על דם המכה הבא מן המקור
שהוא טהור #מאי בינייהו? <אמר עולא: מקור מקומו טמא
איכא בינייהו!

{שפופרת אפגורי מפגרא לה?! <אמר שמואל: בשפופרת של אבר,
ופיה רצוף לתוכה!

{אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן: ותבדוק עצמה בביאה שלישית
של בעל הראשון?! <אמר ליה: לפי שאין כל האצבעות שוות!
{אמר ליה: ותבדוק עצמה בביאה ראשונה של בעל שלישי?! <לפי
שאין כל הכחות שוות!

ההיא דאתאי לקמיה **דרבי**. אמר ליה לאבדן: "זיל בעתה!" אזל בעתה, ונפל ממנה חררת דם. אמר **רבי**: "נתרפאה זאת!"

ההיא אתתא דאתאי לקמיה **דמר שמואל**. אמר ליה **לרב דימי בר יוסף**: "זיל בעתה!" אזל בעתה, ולא נפל ממנה ולא מידי. אמר **שמואל**: "זו ממלאה ונופצת היא, וכל הממלאה ונופצת, אין לה תקנה!"

ההיא דאתאי לקמיה **דרבי יוחנן**, דכל אימת דהות סלקא מטבילת מצוה, הות קחזיא דמא. אמר לה: "שמא דימת עיריך עלתה בידך? לכי והבעלי לו על גבי הנהר!" איכא דאמר: אמר לה: "תגלי לחברותיך, כי היכי דתהוו עליך להך גיסא, נתהוו עלך להך גיסא!" ואיכא דאמר: אמר לה: "גלי לחברותיך, כי היכי דלבעו עליך רחמים!" דתניא: (ויקרא יג) "וטמא טמא יקרא" - צריך להודיע צערו לרבים, ורבים מבקשים עליו רחמים

אמר **רב יוסף**: הוה עובדא בפומבדיתא, ואתסי

אמר **רב יוסף** אמר **רב יהודה** אמר **רב**: התקין **רבי** בשדות: ראתה יום אחד, תשב ששה והוא; שנים, תשב ששה והן; שלשה, תשב שבעה נקיים

אמר **ר' זירא**: בנות ישראל החמירו על עצמן, שאפילו רואות טפת דם כחרדל, יושבות עליה שבעה נקיים

אדבריה **רבא לרב שמואל**, ודרש: קשתה שני ימים, ולשלישי הפילה, תשב שבעה נקיים - קסבר: אין קשוי לנפלים, ואי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם {אמר ליה **רב פפא לרבא**: מאי אריא "קשתה שני ימים"?! אפילו משהו בעלמא! דהא אמר **ר' זירא**: בנות ישראל החמירו על עצמן, שאפילו רואות טפת דם כחרדל, יושבות עליה שבעה נקיים?! <אמר ליה: אמינא לך איסורא, ואת אמרת מנהגא?! - היכא דאחמור, אחמור; היכא דלא אחמור, לא אחמור!

תבעוה; נתר; בחמין; לטבול; קמטים; על גבי; נמל - סימן

אמר **רבא**: תבעוה לינשא ונתפייסה, צריכה שתשב שבעה נקיים. רבינא איעסק ליה לבריה בי רב חנינא? אמר ליה: סבר ליה מר למכתב כתובה לארבעה יום? אמר ליה: אין! כי מטא לארבעה, נטר עד ארבעה אחרינא. איעכב שבעה יומי בתר ההוא יומא.

2 אולי צ"ל "רב חנינא", כי רב חנינא היה בא"י, והיה כמה דורות קודם

אמר ליה: גמאי האי?! <אמר ליה: לא סבר לה מר להא דרבא,
דאמר **רבא**: תבעוה לינשא ונתפייסה, צריכה לישב שבעה
נקיים?! >אמר ליה: אימר דאמר רבא בגדולה, דקחזיא דמא -
אבל בקטנה, דלא חזיא דמא, מי אמר?! <אמר ליה: בפירוש אמר
רבא: לא שנא גדולה, לא שנא קטנה! - גדולה, טעמא מאי? משום
דמחמדא! - קטנה נמי, מחמדא!

אמר **רבא**: אשה **(סו,ב)** לא תחוף, לא בנתר ולא בחול - בנתר
משום דמקטף, ובחול משום דמסריך. ואמר **אמימר** משמיה **דרבא**:
אשה לא תחוף אלא בחמין, אבל לא בצונן. ואפילו בחמי חמה
גצונן, מאי טעמא לא? <משום דקרירי ומשרו מזייא!

ואמר **רבא**: לעולם ילמד אדם בתוך ביתו שתהא אשה מדיחה
בית קמטיה במים {מיתבי: בית הקמטים ובית הסתרים, אינן
צריכין לביאת מים?! >אנה דביאת מים לא בעינן, מקום הראוי
לביאת מים בעינן! כדר' זירא, דאמר ר' **זירא**: כל הראוי לבילה,
אין בילה מעכבת בו - ושאיין ראוי לבילה, בילה מעכבת בו!

אמר **רבין בר רב אדא** אמר **רבי יצחק**: מעשה בשפחתו של **רבי**,
שטבלה ועלתה, ונמצא לה עצם חוצץ בין שיניה, והצריכה רבי
טבילה אחרת

ואמר **רבא**: טבלה ועלתה, ונמצא עליה דבר חוצץ, אם סמוך
לחפיפה טבלה, אינה צריכה לחוף ולטבול - ואם לאו, צריכה לחוף
ולטבול. איכא דאמרי: אם באותו יום שחפפה טבלה, אינה צריכה
לחוף ולטבול - ואם לאו, צריכה לחוף ולטבול גמאי בינייהו?
<איכא בינייהו למסמך לחפיפה טבילה, למיחף ביממא ולמטבל
בליליא

אמר **רבא**: אשה לא תעמוד על גבי כלי חרס ותטבול. סבר **רב**
כהנא למימר: טעמא מאי? משום גזירת מרחצאות - הא על גבי
סילתא, שפיר דמי! אמר ליה **רב חנן מנהרדעא**: התם טעמא מאי?
משום דבעית! סילתא נמי, בעיתא!

אמר **רב שמואל בר רב יצחק**: אשה לא תטבול **(סז,א)** בנמל - אף
על גב דהשתא ליכא, אימר: ברדיוני נפל

אבוה דשמואל עבד לבנתיה מקוואות ביומי ניסן, ומפצי ביומי
תשרי

אמר **רב גידל** אמר **רב**: נתנה תבשיל לבנה, וטבלה, ועלתה - לא
עלתה לה טבילה - אף על גב דהשתא ליכא, אימר: ברדיוני נפל!
אמר **רמי בר אבא**: הני רבדי דכוסילתא, עד תלתא יומי לא חייצי

- מכאן ואילך חייצי

אמר **מר עוקבא**: לפלוף שבעין - לח אינו חוצץ, יבש חוצץ גאימת נקרא יבש? כמשעה שמתחיל לירק!

אמר **שמואל**: כחול שבתוך העין, אינו חוצץ - ושעל גבי העין, חוצץ. אם היו עיניה פורחות, אפילו על גבי העין אינו חוצץ
אמר **ר' יוחנן**: פתחה עיניה ביותר, או עצמה עיניה ביותר, לא עלתה לה טבילה

אמר **ריש לקיש**: האשה לא תטבול אלא דרך גדילתה, כדתנן: האיש נראה כעודר ומוסק זיתים; אשה נראת כאורגת וכמניקה את בנה

אמר **רבה בר רב הונא**: נימא אחת קשורה, חוצצת; (**סז,ב**) שלש, אינן חוצצות; שתיים, איני יודע. **ור' יוחנן** אמר: אנו, אין לנו אלא אחת

אמר **ר' יצחק**: דבר תורה: רובו המקפיד עליו, חוצץ; רובו ואינו מקפיד עליו, אינו חוצץ. וגזרו על רובו שאינו מקפיד משום רובו המקפיד; וגזרו על מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד {ולגזור נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו המקפיד?! אהיא גופה גזרה, ואנן ניקום ונגזור גזרה לגזרה?!

אמר **רב**: נדה בזמנה, אינה טובלת אלא בלילה - ושלא בזמנה, טובלת בין ביום בין בלילה. **רבי יוחנן** אמר: בין בזמנה בין שלא בזמנה, אינה טובלת אלא בלילה, משום סרך בתה. ואף **רב** הדר ביה, דאמר **רבי חייא בר אשי** אמר **רב**: נדה, בין בזמנה בין שלא בזמנה, אינה טובלת אלא בלילה, משום סרך בתה. אתקין **רב אידי** בנרש למטבל ביומא דתמניא, משום אריותא. **רב אחא בר יעקב** בפפוניא, משום גנבי. **רב יהודה** בפומבדיתא, משום צנה. **רבא** במחוזא, משום אבולאי

{אמר ליה **רב פפא לרבא** ול**אביי**: מכדי האידנא כולהו ספק זבות שוינהו רבנן, ליטבלינהו ביממא דשביעאה?! כמשום דרבי שמעון, דתניא: (ויקרא טו) "אחר תטהר" - "אחר" - אחר לכולן, שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן. **ר' שמעון** אומר: "אחר תטהר" - אחר מעשה תטהר - אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי ספק

אמר **רב הונא**: אשה חופפת באחד בשבת וטובלת בשלישי בשבת, שכן אשה חופפת בערב שבת וטובלת במוצאי שבת; אשה חופפת באחד בשבת וטובלת ברביעי בשבת, שכן אשה חופפת בערב שבת וטובלת במוצאי יום טוב שחל להיות אחר השבת; אשה חופפת באחד בשבת וטובלת בחמישי בשבת, שכן אשה חופפת בערב שבת וטובלת במוצאי שני ימים טובים של ראש השנה שחל להיות אחר השבת. **ורב חסדא** אמר: כולהו אמרינן - "שכן" לא אמרינן! - היכא דאפשר אפשר, היכא דלא אפשר לא אפשר. **ורב יימר** אמר: אפילו "שכן" נמי אמרינן, לבר מאשה חופפת באחד בשבת וטובלת בחמישי בשבת, דלמוצאי שני ימים טובים של ראש השנה שלאחר השבת ליתא, דאפשר דחופפת בלילה וטובלת בלילה. דרש **מרימר**: הלכתא כרב חסדא, וכדמתרץ רב יימר

איבעיא להו: אשה, מהו שתחוף בלילה ותטבול בלילה? אמר **זוטרא** אוסר **ורב חיננא מסורא** שרי - אמר ליה **רב אדא מסורא** **למר זוטרא**³: וְלֹא הוּא הִכִּי הוּא עוֹבֵדָא בְּדִבְתֵיהוּ דֵּאבָא מְרִי רִישׁ גְּלוּתָא, דֵּאִיקוּט. אִזְל ר' נַחֲמָן בַּר יִצְחָק לְפִיּוּסָה. וְאִמְרָה לִיה: "מֵאִי אֵיתִיָּה הַשְּׂתָא?! (סח,א) תִּסְגִּי אֵייתִי לְמַחֲרִי?!" וַיִּדַע מֵאִי קִאִמְרָה לִיה. אִמְרִי: "דְּוֹדֵי חֲסֵרְתָּ?! וְטִשְׁטְקֵי חֲסֵרְתָּ?! וְעֵבְדֵי חֲסֵרְתָּ?!"

דרש **רבא**: אשה חופפת בערב שבת וטובלת במוצאי שבת. אמר ליה **רב פפא לרבא**: והא שלח **רבין** באגרתיה: אשה לא תחוף בערב שבת ותטבול במוצאי שבת. ותמה על עצמך, היאך חופפת ביום וטובלת בלילה?! הא בעינן תכף לחפיפה טבילה, וליכא! הדר אוקי **רבא** אמורא עליה ודרש: דברים שאמרתי לפניכם, טעות הן בידי! ברם כך אמרו משמיה **דרבי יוחנן**: אשה לא תחוף בערב שבת ותטבול במוצאי שבת! ותמה על עצמך, היאך חופפת ביום וטובלת בלילה?! הא בעינן סמוך לחפיפה טבילה, וליכא! והלכתא: אשה חופפת ביום וטובלת בלילה. והלכתא: אשה לא תחוף אלא בלילה וקשיא הלכתא אהלכתא! אלא קשיא - הא דאפשר, הא דלא אפשר!

משנה: נדה שבדקה עצמה יום שביעי שחרית ומצאה טהורה, ובין השמשות לא הפרישה, ולאחר ימים בדקה ומצאה טמאה - הרי היא בחזקת טהורה. בדקה עצמה ביום שביעי שחרית ומצאה

3 כך גרסת ב"ח, ולפננו: "רב אדא לרב חיננא מסורא"

טמאה, ובין השמשות לא הפרישה, ולאחר זמן בדקה ומצאה טהורה - הרי זו בחזקת טמאה. ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. ואם יש לה וסת, דיה שעתה. ור' יהודה אומר: כל שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה, הרי זו בחזקת טמאה. **וחכמים** אומרים: אפילו בשנים לנדתה בדקה ומצאה טהורה, ובין השמשות לא הפרישה, ולאחר זמן בדקה ומצאה טמאה, הרי זו בחזקת טהורה

גמרא: איתמר: **רב** אמר: זבה ודאי, **ולוי** אמר: זבה ספק

אֵהיִיא? ^ אֵילִימָא אֵרִישָׁא - "הרי זו בחזקת טהורה" קתני!
^ אֵלָא אֵסִיפָא - בשלמא ספק זבה, אמרינן - אלא זבה ודאי נמי?! הרי בדקה ומצאה טהורה! אלא כי איתמר דרב ולוי, שמעתא באפי נפשה איתמר: נדה שבדקה עצמה ביום השביעי שחרית ומצאה טמאה, ובין השמשות לא הפרישה, ולאחר ימים בדקה ומצאה טמאה - **רב** אמר: זבה ודאי, **ולוי** אמר: זבה ספק -- **רב** אמר: זבה ודאי - כיון דמעיקרא נמצאת טמאה, ועכשיו נמצאת טמאה, טמאה ודאי; **ולוי** אמר: ספק זבה - אימר פסקה ביני וביני! (**סחב**) וכן תנא **לוי** במתניתא: אחר הימים, בין בדקה ומצאה טהורה בין בדקה ומצאה טמאה, הרי זו ספק זבה

ומטמאה מעת לעת -- {לימא: תהוי תיובתא דרבא! דאמר **רבא**: לומר שאין האשה מטמאה מעת לעת בתוך ימי זיבתה #ולאו אותביניה לרבא חדא זימנא?! אהכי קאמרינן: לימא: תהוי תיובתא דרבא נמי מהא # אמר לך רבא: כי קתני "מטמאה מעת לעת", אריש פרקין קאי, א"ראתה ועודה בבית אביה" - סלקא דעתך אמינא: כיון דמפסקי להו ימים טהורין, כתחלת נדתה דמיא, ולא תטמא מעת לעת - קמשמע לן!

אם יש לה וסת, דיה שעתה -- {נימא: תהוי תיובתא דרב הונא בר חייא אמר שמואל, דאמר **רב הונא בר חייא** אמר **שמואל**: לומר, שאין האשה קובעת לה וסת בימי זיבתה?! אמר לך רב הונא בר חייא: כי אמרינן "אין אשה קובעת לה וסת בימי זיבתה", דלא בעיא תלתא זימני למיעקר! דאמרינן: דמיה מסולקין, וכיון דדמיה מסולקין, דיה שעתה!

רבי יהודה אומר: כל שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה,

הרי זו בחזקת טמאה -- תניא: אמרו לו לר' יהודה: אלמלי ידיה מונחות בעיניה כל בין השמשות, יפה אתה אומר - עכשיו, אימר עם סלוק ידיה ראתה - מה לי הפרישה בטהרה בשביעי מן המנחה ולמעלה, מה לי הפרישה בטהרה בראשון?! # {בראשון מי איכא למאן דאמר?! אין! והתניא: אמר רבי: שאלתי את רבי יוסי ור' שמעון, כשהיו מהלכים בדרך: גְּנדה שבדקה עצמה יום שביעי שחרית ומצאה טהורה, ובין השמשות לא הפרישה, ולאחר הימים בדקה ומצאה טמאה - מהו? אמרו לו: הרי זו בחזקת טהרה! גְּששי, חמישי, רביעי, שלישי, שני, מאי? אמרו לו: לא שנא! - בראשון לא שאלתי, וטעיתי שלא שאלתי! - אטו כולהו לאו בחזקת טמאה קיימי, וכיון דפסק פסק - ראשון נמי, כיון דפסק פסק! # גְּומעיקרא מאי סבר? אהואיל והוחזק מעין פתוח! ##

משנה: הזב והזבה, שבדקו עצמן ביום ראשון ומצאו טהור, וביום השביעי ומצאו טהור, ושאר ימים שבינתיים לא בדקו - רבי אליעזר אומר: הרי הן בחזקת טהרה. ר' יהושע אומר: אין להם אלא יום ראשון ויום שביעי בלבד. ר' עקיבא אומר: אין להם אלא יום שביעי בלבד

גמרא: תניא: אמר לו רבי אליעזר לר' יהושע: גְּלדברידך, אתה מונה בסירוגין - והתורה אמרה: (ויקרא טו) "אחר תטהר" - אחר אחר לכולן - שלא תהא טמאה מפסקת ביניהן?! אמר לו רבי יהושע: ואתה, אי אתה מודה בזב שראה קרי, ובנזיר שהילך סככות ופרעות, שמונה בסירוגין! - והתורה אמרה: (במדבר ו) "והימים הראשונים יפלו"?

%ורבי אליעזר: בשלמא התם, (ויקרא טו) "לטמאה בה" אמר רחמנא, שאינה סותרת אלא יומה! - ואי משום איחלופי זב בבעל קרי, לא מיחלף! ~נזיר שהילך על גבי סככות ופרעות נמי - מדאורייתא אהל מעליא בעינן, ורבנן הוא דגזור - ורבנן בדאורייתא לא מיחלף! - אבל הכא, אי חיישינן דלמא חזאי בספק, אתי לאיחלופי בודאי!

תני: ר' יוסי ור' שמעון אמרי: נראין דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע, ודברי רבי עקיבא מדברי כולן - אבל הלכה כרבי אליעזר

גְּאיבעיא להו: הזב והזבה שבדקו עצמן יום ראשון ויום שמיני ומצאו טהור, ושאר הימים לא בדקו, (סט,א) לרבי אליעזר מהו? -

תחלתן וסופן בעינן, והכא תחלתן איכא, סופן ליכא? או דילמא,
תחלתן אף על גב שאין סופן? אמר **רב**: היא היא - תחלתן אף
על פי שאין סופן! **אורי חנינא** אמר: תחלתן וסופן בעינן - הכא
תחלתן איכא, סופן ליכא!

{מיתבי: ושין בזב ובזבה שבדקו עצמן יום ראשון ויום שמיני
ומצאו טהור, שאין להם אלא שמיני בלבד! ~ מאן "שוי"? - לאו
רבי אליעזר ורבי יהושע?! לא! ר' יהושע ור' עקיבא!

אמר **רב ששת** אמר **רב ירמיה בר אבא** אמר **רב**: נדה שהפרישה
בטהרה בשלישי שלה, סופרתו למנין שבעה נקיים {נדה, ספירה
למה לה?! | אלא אימא: זבה שהפרישה בטהרה בשלישי שלה,
סופרתו למנין שבעה נקיים! אמר ליה **רב ששת לרב ירמיה בר**
אבא: רב ככותאי אמרה לשמעתי, דאמרי: יום שפוסקת בו,
סופרתו למנין שבעה?! <כי קאמר רב, לבר משלישי! {בר משלישי
פשיטא! לא! צריכא! כגון דלא בדקה עד שביעי! ואשמועינן
התם: תחלתן, אף על פי שאין סופן - והכא קמשמע לן: סופן אף
על פי שאין תחלתן! - דמהו דתימא? "תחלתן אף על פי שאין
סופן" הוא דאמרינן, דאוקמינהו אחזקיהו - אבל "סופן אף על פי
שאינ תחלתן", לא - קמשמע לן!

{איני! והא, כי אתא **רבין** אמר: מתיב ר' **יוסי ברבי חנינא**: "טועה"
- ולא ידענא מאי תיובתיה - וקיימא לך: שבוע קמא דאתיא
לקמן, בלילותא מטבלינן לה, ביממא לא מטבלינן לה ~ ואי סלקא
דעתך לא בעינן ספורין לפנינו, ביממא נמי נטבלינה, דילמא
יולדת זכר בזוב היא, ועבדה לה ספורין! ~ אלא לאו שמע מינה:
בעינן ספורין בפנינו?! אלאו מי אוקימנא כר' עקיבא, דאמר:
בעינן ספורין לפנינו!

{ומנא תימרא דלרבנן לא בעינן ספורין לפנינו?!

אדתנן: טועה שאמרה: "יום אחד טמא ראיתי", מטבילין אותה
תשע טבילות - שבע לנדה, ותרי לזיבה; "בין השמשות טמא
ראיתי", מטבילין אותה אחת עשרה טבילות # אחת עשרה, מאי
עבידתייהו?! אמר **רב ירמיה מדפתי**: כגון שבאת לפנינו בין
השמשות, והויין תמני לנדה ותלת לזיבה #;

"לא ראיתי כל עיקר", מטבילין אותה חמש עשרה טבילות # אמר
רבא: האי דינא, דלא דינא, דייני בגלחי! - "דאית ליה תורא,
לירעי חד יומא; דלית ליה תורא, לירעי תרי יומי". אתרמי להו

יתמא בר ארמלתא. יהבי ליה תורי. אזל נכסינהו. אמר להו: דאית ליה תורא, לשקול חד משכא; דלית ליה תורא, לשקול תרי משכי. אמרי ליה: ׀מאי האי דקאמרת?׀ אמר להו: סוף דינא כתחלת דינא! - תחלת דינא, לאו מאן דלית ליה עדיף?׀ סוף דינא נמי, מאן דלית ליה עדיף! - הכא נמי: ומה, היכא דאמרה ׀ראיתי׀, סגי לה אי בתשע טבילות אי באחת עשרה טבילות - היכא דקאמרה איהי: ׀לא ראיתי׀ בעיא חמש עשרה טבילות?׀ ~אלא אימא הכי: ׀ראיתי ואיני יודע כמה ראיתי, אי בימי נדה ראיתי, או בימי זיבה ראיתי׀, מטבילין אותה חמש עשרה טבילות!#

אתאי קמן ביממא, יהבינן לה שב לנדה (סט,ב) ותמני לזיבה; אתאי קמן בלילותא, יהבינן לה תמני לנדה ושב לזיבה {זיבה, תמני בעיא?׀ ~אלא אידי ואידי, שב לנדה ותמני לזיבה! {בלילותא, תמני לנדה בעי?׀ אזיבה, דפסיקא ליה, דלא שנא כי אתיא קמן ביממא, לא שנא כי אתיא קמן בליליא, חשיב לה; נדה, דלא פסיקא ליה, דכי אתיא קמן בלילותא, בעי תמני, ביממא, לא קבעי תמני, לא קחשיב לה!

~ואי סלקא דעתך ספורין לפנינו בעינן, כל הני טבילות למה לי?׀ תספור שבע, והדר תטבול! - אלא לאו שמע מינה: רבנן היא, דאמרי לא בעינן ספורין לפנינו?׀

אמר ליה רב אחא בריה זרב יוסף לרב אשי: לאו תרוצי קמתרצינן לה! תריץ ואימא הכי: ׀ספרתי ואיני יודעת כמה ספרתי, אם בימי נדה ספרתי, ואם בימי זיבה ספרתי׀, מטבילין אותה חמש עשרה טבילות! {׀ספרתי ואיני יודעת כמה ספרתי׀, חד יומא מיהא, אי אפשר דלא ספרה - חסרה לה טבילה!׀ | אלא אימא: ׀איני יודעת אם ספרתי אם לא ספרתי׀

משנה: הזב, והזבה, והנדה, והיולדת, והמצורע, שמתו - מטמאין במשא עד שימוק הבשר. נכרי שמת, טהור מלטמא. **בית שמאי** אומרים: כל הנשים מתות, נדות. **ובית הלל** אומרים: אין נדה אלא שמתה נדה

גמרא: ׀מאי ׀במשא׀?׀ - אילימא במשא ממש - אטו כל מת, מי לא מטמא במשא?׀ אלא מאי במשא? באבן מסמא! דכתיב: (דניאל ו) ׀והיתית אבן חדא ושומת על פום גובא!׀ ׀מאי טעמא?׀ אמר **רב:** גזרה שמא יתעלפה

תנא: משום ר' אליעזר אמרו: עד שיבקע כריסו

נכרי שמת, טהור מלטמא -- תניא: אמר **רבי**: מפני מה אמרו נכרי שמת טהור מלטמא במשא? לפי שאין טומאתו מחיים מדברי תורה, אלא מדברי סופרים!

תנו רבנן: שנים עשר דברים שאלו אנשי אלכסנדריא את **רבי יהושע בן חנינא** - שלשה דברי חכמה, שלשה דברי הגדה, שלשה דברי בורות, שלשה דברי דרך ארץ -- שלשה דברי חכמה: גזב, והזבה, והנדה, והיולדת, שמתו - עד מתי מטמאין במשא? אמר להן: עד שימוק הבשר!

גבת משולחת, מה היא לכהן? מי אמרינן: קל וחומר: ומה אלמנה לכהן גדול, שאין איסורה שוה בכל, בנה פגום - זו, שאיסורה שוה בכל, אינו דין שבנה פגום?! או דילמא מה לאלמנה לכהן גדול, שהיא עצמה מתחללת? אמר להן: **(ע,א)** היא תועבה, ואין בניה תועבין!

גשני מצורעין שנתערבו קרבנותיהן זה בזה, וקרב קרבנו של אחד מהן, ומת אחד מהן, השני מה תהא עליו? אמר להן: כותב נכסיו לאחרים, והוי עני, ומביא חטאת העוף הבא על הספק!

#{והאיכא אשם?!} אמר **שמואל**: כשקרב אשמו! {אמר **רב ששת**: גברא רבה כשמואל, לימא כי האי מילתא?! ~ כמאן?!} אי כר' יהודה, דאמר אשם קבעה - וכיון דקבעה לה אשם בעשירות, לא מצי מייתי חטאת בדלות! דתנן: מצורע שהביא קרבן עני והעשיר, או עשיר והעני, הכל הולך אחר חטאת, דברי ר' **שמעון**. ו**רבי יהודה** אומר: הכל הולך אחר אשם. **רבי אליעזר בן יעקב** אומר: הכל הולך אחר צפורים! ^ ואי כרבי שמעון, דאמר חטאת קבעה, אף על גב דלא קרב אשם, נייתי אחר! דהא שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר: לייתי ולתני! דתניא: אמר ר' **שמעון**: למחרת, מביא אשמו ולוגו עמו. ומעמידו בשער נקנור, ומתנה עליו ואומר: אם מצורע הוא, הרי אשמו ולוגו עמו - ואם לאו, אשם זה יהא שלמי נדבה! ואותו אשם טעון **(ע,ב)** שחיטתו בצפון, וטעון מתנת בהונות, וסמיכה, ונסכים, ותנופה, וחזה ושוק, ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה. ולא הודו לו חכמים לר' שמעון, מפני שמביא קדשים לבית הפסול! אשמואל סבר לה כרבי שמעון בחדא, ופליג עליה בחדא! #

שלשה דברי אגדה: {כתוב אחד אומר: (יחזקאל יח) "כי לא אחפוץ במות המת", וכתוב אחד אומר: (שמואל א ב) "כי חפץ ה' להמיתם"!} כאן בעושין תשובה, כאן בשאין עושין תשובה!

{כתוב אחד אומר: (דברים י) "כי לא ישא פנים ולא יקח שוחד",
וכתוב אחד אומר: (במדבר ו) "ישא ה' פניו אליך" כאן קודם גזר
דין, כאן לאחר גזר דין!

{כתוב אחד אומר: (תהלים קלב) "כי בחר ה' בציון", וכתוב אחד
אומר: (ירמיהו לב) "כי על אפי ועל חמתי היתה העיר הזאת למן
היום אשר בנו אותה עד היום הזה" כאן קודם שנשא שלמה את
בת פרעה, כאן לאחר שנשא שלמה את בת פרעה!

שלשה דברי בורות: אשתו של לוט, מהו שתטמא? אמר להם:
מת מטמא, ואין נציב מלח מטמא! גבן שונמית, מהו שיטמא?
אמר להן: מת מטמא, ואין חי מטמא! גמתים לעתיד לבא,
צריכין הזאה שלישי ושביעי או אין צריכין? אמר להן: לכשיחיו,
נחכם להן! <<איכא דאמרי: לכשיבא משה רבינו עמהם!

שלשה דברי דרך ארץ: גמה יעשה אדם ויחכם? אמר להן: ירבה
בישיבה וימעט בסחורה! {אמרו: הרבה עשו כן, ולא הועיל להם!
אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר: (משלי ב) "כי ה'
יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה!" תני ר' חייא: משל למלך בשר ודם,
שעשה סעודה לעבדיו, ומשגר לאוהביו ממה שלפניו גמאי קמשמע
לן? <דהא בלא הא לא סגיא!

גמה יעשה אדם ויתעשר? אמר להן: ירבה בסחורה, וישא ויתן
באמונה! {אמרו לו: הרבה עשו כן, ולא הועילו! | <אלא יבקש
רחמים ממי שהעושר שלו, שנאמר: (חגי ב) "לי הכסף ולי הזהב!"
גמאי קמשמע לן? <דהא בלא הא, לא סגי!

גמה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים? אמר להם: ישא אשה
ההוגנת לו, (עא,א) ויקדש עצמו בשעת תשמיש! {אמרו: הרבה
עשו כן, ולא הועילו! | <אלא יבקש רחמים ממי שהבנים שלו,
שנאמר: (תהלים קכז) "הנה נחלת ה' בנים, שכר פרי הבטן!" גמאי
קא משמע לן? <דהא בלא הא, לא סגי! # גמאי "שכר פרי הבטן"?
<אמר ר' חמא ברבי חנינא: בשכר שמהין עצמן בבטן כדי
שתזריע אשתו תחילה, נותן לו הקב"ה שכר פרי הבטן! #

בית שמאי אומרים: כל הנשים מתות, נדות. **ובית הלל** אומרים:
אין נדה אלא שמתה נדה -- גמאי טעמייהו דבית שמאי? ^ אי
נימא משום דכתיב: (אסתר ד) "ותתחלחל המלכה", ואמר **רב**:
מלמד שפרסה נדה - הכא נמי, אגב ביעתותא דמלאכא דמותא,
חזיא - והאנן תנן: שחרדה מסלקת את הדמים! - הא לא קשיא!
- פחדא צמית, ביעתותא מרפיא! - אלא הא דתנן: **בית שמאי**

אומרים: כל האנשים מתים זבין. **ובית הלל** אומרים: אין זב אלא מי שמת זב - אקרי כאן "מבשרו", ולא מחמת אונסו!

אלא טעמא דבית שמאי כדתניא: בראשונה היו מטבילין כלים על גבי נדות מתות, והיו נדות חיות מתביישות. התקינו שיהו מטבילין על גבי כל הנשים, מפני כבודן של נדות חיות; בראשונה היו מטבילין על גבי זבין מתין, והיו זבין חיים מתביישין. התקינו שיהו מטבילין על גבי כל האנשים, מפני כבודן של זבין חיים

משנה: האשה שמתה ויצאה ממנה רביעית דם, מטמאה משום כתם ומטמאה באהל. **רבי יהודה** אומר: אינה מטמאה משום כתם, מפני שנעקר משמתה. ומודה **רבי יהודה** ביושבת על משבר ומתה, ויצאה ממנה רביעית דם, שהיא מטמאה משום כתם. אמר **רבי יוסי:** לפיכך אינה מטמאה באהל!

גמרא: מכלל דתנא קמא סבר: אף על גב דנעקר דם משמתה, מטמאה משום כתם! אמר **זעירי:** "מקור מקומו טמא" איכא בינייהו!

ומודה **רבי יהודה** ביושבת על משבר ומתה, ויצאה ממנה רביעית דם, שהיא מטמאה משום כתם -- מכלל דתנא קמא סבר באהל נמי מטמא! אמר **רב יהודה:** דם תבוסה איכא בינייהו! דתניא: איזהו דם תבוסה? פירש **ר' אלעזר ברבי יהודה:** הרוג שיצא ממנו דם, בין בחייו בין במותו, ספק בחייו יצא, ספק במותו יצא, ספק בחייו ובמותו - זהו דם תבוסה. **וחכמים** אומרים: ברשות היחיד ספקו טמא - ברשות הרבים ספקו טהור - אלא איזהו דם תבוסה? הרוג שיצא הימנו רביעית דם בחייו ובמותו, ועדיין לא פסק - ספק רובו בחייו ומיעוטו במותו, ספק מיעוטו בחייו ורובו במותו - זהו דם תבוסה. **רבי יהודה** אומר: הרוג שיצא ממנו רביעית דם, והיה מוטל במטה, ודמו מטפטף לגומא - טמא, מפני שהטפה של מיתה מעורבת בו. **וחכמים** מטהרין, מפני **(עא,ב)** שראשון ראשון נפסק

~{שפיר קאמרי ליה רבנן לר' יהודה! אר' יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם!

ר' שמעון אומר: צלוב על העץ, שדמו שותת לארץ, ונמצא תחתיו רביעית דם, טמא. **רבי יהודה** מטהר, שאני אומר: טפה של מיתה עומדת לו על גב העץ

מתברת נדה - י

{ורבי יהודה, נימא איהו לנפשיה: "שאני אומר: טפה של מיתה עומדת על גב המטה!"? אשאני במטה, דמחלחלה!

משנה: בראשונה היו אומרים: היושבת על דם טהור, היתה מערה מים לפסח. חזרו לומר: הרי היא כמגע טמא מת לקדשים, כדברי **בית הלל**. **בית שמאי** אומרים: אף כטמא מת!

גמרא: {מערה אין, נוגעת לא - אלמא חולין שנעשו על טהרת הקדש, כקדש דמו! - אימא סיפא: חזרו לומר: הרי היא כמגע טמא מת לקדשים - לקדשים אין, לחולין לא! - אלמא חולין שנעשו על טהרת הקדש, לאו כקדש דמו!?! <מתניתין מני? אבא שאול היא! דתניא: **אבא שאול** אומר: טבול יום - תחילה לקדש, לטמא שנים ולפסול אחד

משנה: ומודים שהיא אוכלת במעשר, וקוצה לה חלה, ומקפת וקורא לה שם. ואם נפל מרוקה ומדם טהרה על ככר של תרומה, שהוא טהור. **בית שמאי** אומרים: צריכה טבילה באחרונה. **ובית הלל** אומרים: אינה צריכה טבילה באחרונה **גמרא:** דאמר מר: טבל ועלה, אוכל במעשר

וקוצה לה חלה -- חולין הטבולין לחלה, לאו כחלה דמו

ומקפת -- דאמר מר: מצוה לתרום מן המוקף

וקורא לה שם -- סלקא דעתך אמינא: נגזור דלמא אתי למנגע בה מאבראי - קמשמע לך!

ואם נפל מרוקה ומדם טהרה על ככר של תרומה, שהוא טהור -- דתנן: משקה טבול יום, כמשקין שהוא נוגע⁵ בהם. ואלו ואלו אינן מטמאין, חוץ ממשקה הזב, שהוא אב הטומאה

בית שמאי אומרים: צריכה טבילה באחרונה, **ובית הלל** אומרים:

אינה צריכה טבילה באחרונה -- גמאי בינייהו? <אמר רב קטינא:
טבול יום ארוך איכא בינייהו!

משנה: הרואה יום אחד עשר, וטבלה לערב ושמשה⁶ - **בית שמאי**
אומר: מטמאין משכב ומושב, וחייבין בקרבן, (**עב,א**) **ובית הלל**
אומרים: פטורים מן הקרבן. טבלה ביום של אחריו, ושמשה את
ביתה, ואחר כך ראתה - **בית שמאי** אומרים: מטמאין משכב
ומושב, ופטורין מן הקרבן, **ובית הלל** אומרים: הרי זה גרגרן.
ומודים ברואה בתוך אחד עשר יום, וטבלה לערב ושמשה,
שמטמאין משכב ומושב, וחייבין בקרבן. טבלה ביום של אחריו
ושמשה, הרי זה תרבות רעה, ומגען ובעילתן תלויין

גמרא: תנו רבנן: ושויין בטובלת לילה לזבה, שאינה טבילה; ושויין
ברואה בתוך אחד עשר יום, וטבלה לערב ושמשה, שמטמאה
משכב ומושב, וחייבין בקרבן - לא נחלקו אלא ביום אחד עשר
יום, **שבית שמאי** אומרים: מטמאין משכב ומושב וחייבין בקרבן,
ובית הלל פוטריין מקרבן. אמרו להן **בית שמאי לבית הלל:** גמאי
שנא יום אחד עשר מיום תוך אחד עשר?! אם שויה לו לטומאה,
לא ישויה לו לקרבן?! <אמרו להן **בית הלל לבית שמאי:** לא, אם
אמרת בתוך אחד עשר יום, שכן יום שלאחריו מצטרף עמו לזיבה
- תאמרו ביום אחד עשר, שאין יום שלאחריו שנצטרף עמו
לזיבה?! אמרו להם **בית שמאי:** גהשוו מדותיכם! אם שויה לו
לטומאה, ישויה לו לקרבן, ואם לא שויה לו לקרבן, לא ישויה לו
לטומאה?! <אמרו להם **בית הלל:** אם הביאנוהו לידי טומאה
להחמיר, לא נביאהו לידי קרבן להקל! <אעוד: מדבריכם אתם
נושכין, שאתם אומריין: טבלה יום שלאחריו ושמשה, ואחר כך
ראתה, מטמא משכב ומושב, ופטורה מן הקרבן - אף אתם השוו
מדותיכם: אם שויה לו לטומאה, ישויה לו לקרבן! ואם לא שויה לו
לקרבן, לא ישויה לו לטומאה! ~אלא להחמיר ולא להקל - הכא
נמי, להחמיר ולא להקל!

אמר **רב הונא:** משכבה ומושבה שבשני, **בית שמאי** מטמאין, אף
על פי שטבלה, אף על פי שלא ראתה - מאי טעמא? כיון דאילו
חזיא מטמאה, השתא נמי מטמא! {אמר **רב יוסף:** מאי קמשמע
לן? תנינא: טבלה יום שלאחריו, ושמשה את ביתה, ואחר כן
ראתה - **בית שמאי** אומרים: מטמאה משכבות ומושבות, ופטורה

מן הקרבן?! <אמר **רב כהנא**: ראתה שאני! >אמר **רב יוסף**: וכי ראתה, מאי הוי?! ראייה דנדה היא! <אמר ליה **אביי לרב יוסף**: רב כהנא, הכי קא קשיא ליה: >בשלמא היכא דראתה, גזרינן ראייה דנדה אטו ראייה דזבה - אלא היכא דלא ראתה, מאי נגזר בה?! >>ועוד תנן: הרואה ראייה אחת של זוב - **בית שמאי** אומרים: כשומרת יום כנגד יום, **ובית הלל** אומרים: כבעל קרי. **(עב,ב)** ותניא: המסיט את הראייה, **בית שמאי** אומרים: תולין, **ובית הלל** מטהרין. משכבות ומושבות שבין ראייה ראשונה לראייה שנייה - **בית שמאי** תולין **ובית הלל** מטהרין וקתני רישא: הרואה ראייה אחת של זוב - **בית שמאי** אומרים: כשומרת יום כנגד יום - אלמא שומרת יום כנגד יום לבית שמאי תולין! <לא תימא "שומרת יום כנגד יום" אלא אימא: "כבועל שומרת יום כנגד יום" >מאי שנא איהו, דלא מטמא משכב ומושב, ומאי שנא איהו, דמטמא ליה?! <איהו, דלא שכחי ביה דמים, לא גזור ביה רבנן - איהו, דשכחי בה דמים, גזור בה רבנן! >ומאי שנא משכב ומושב, דמטמא ליה, ומאי שנא בועל, דלא מטמא ליה?! <משכב ומושב, דשכחי, מטמא ליה - בועל, דלא שכחי, לא מטמא!

>תנן: טבלה יום שלאחריו ושמשה, הרי זו תרבות רעה - מגען ובעילתן תלוין ~מאי? לאו דברי הכל היא?! <לא! בית הלל היא, דתניא: אמר להם **רבי יהודה** **לבית הלל**: וכי לזו אתם קורין "תרבות רעה"?! >והלא לא נתכוון זה אלא לבעול את הנדה?! >#נדה סלקא דעתך?! <אלא אימא: לבעול את הזבה! >זבה סלקא דעתך?! <אלא אימא: לבעול שומרת יום כנגד יום! >#

איתמר: עשירי - **רבי יוחנן** אמר: עשירי כתשיעי - מה תשיעי, בעי שימור - אף עשירי, בעי שימור! **ריש לקיש** אמר: עשירי כאחד עשר - מה אחד עשר, לא בעי שימור - אף עשירי, לא בעי שימור איכא דמתני לה אהא: אמר לו **רבי אלעזר בן עזריה** לר' **עקיבא**: אפילו אתה מרבה "בשמן" "בשמן" כל היום כולו, איני שומע לך! אלא חצי לוג שמן לתודה, ורביעית יין לנזיר, ואחד עשר יום שבין נדה לנדה, הלכה למשה מסיני

>מאי הלכה? <ר' **יוחנן** אמר: הלכה אחד עשר. **ריש לקיש** אומר: הלכות אחד עשר - ר' **יוחנן** אמר הלכה אחד עשר - אחד עשר הוא דלא בעי שימור - הא לאחרני, עביד שימור. **וריש לקיש** אמר: הלכות אחד עשר - לא אחד עשר בעי שימור, ולא שימור

7 לפי הגר"א צ"ל: "אמרו להם בית שמאי לבית הלל"

לעשירי

{הוי הני הלכות נינהו?! הני קראי נינהו! דתניא: גיכול הרואה שלשה ימים בתחילת נדה רצופים תהא זבה, ומה אני מקיים (ויקרא טו) "אשה כי תהיה זבה דם יהיה זובה"? ברואה יום אחד⁸ - תלמוד לומר: (עג,א) (ויקרא טו) "בלא עת נדתה" - סמוך לנדתה גי ואין לי אלא סמוך לנדתה - מופלג לנדתה יום אחד מנין? - תלמוד לומר: (ויקרא טו) "או כי תזוב" גי אין לי אלא יום אחד - מנין לרבות מופלג שנים, שלשה, ארבעה, חמשה, ששה, ושבעה, שמונה, תשעה, עשרה, מנין? - אמרת: מה מצינו ברביעי, שראוי לספירה וראוי לזיבה - אף אני אביא העשירי, שראוי לספירה וראוי לזיבה! גומנין לרבות אחד עשר? - תלמוד לומר: "בלא עת נדתה" גיכול שאני מרבה אף שנים עשר? - אמרת: לאו! {ומה ראית לרבות אחד עשר ולהוציא שנים עשר? ! כמרבה אני אחד עשר, שראוי לספירת "או כי תזוב", ומוציא אני שנים עשר, שאין ראוי לספירת "או כי תזוב"! גי ואין לי אלא שלשה ימים - שני ימים מנין? כתלמוד לומר: "ימי"! גיום אחד מנין? כתלמוד לומר: "כל ימי"!

"טמאה" - מלמד שמטמאה את בועלה כנדה

"היא" - היא מטמאה את בועלה, ואין הזב מטמא מה שהוא בועל {והלא דין הוא: ומה היא, שאינה מטמאה בראיות כבימים, מטמאה את בועלה - הוא, שמטמא בראיות כבימים, אינו דין שמטמא מה שהוא בועל?! כתלמוד לומר: "היא" - היא מטמאה את בועלה, ואין הזב מטמא מה שהוא בועל גומנין שהוא עושה משכב ומושב? כתלמוד לומר: (ויקרא טו) "כמשכב נדתה"!

גי ואין לי אלא שלשה ימים - שני ימים מנין? - תלמוד לומר: "ימי"! גיום אחד מנין? - תלמוד לומר: "כל ימי"! גומנין שסופרת אחד לאחד? - תלמוד לומר: "יהיה לה" גיכול תספור שבעה לשנים? - ודין הוא: ומה הוא, שאין סופר אחד לאחד, סופר שבעה לשנים - היא, שסופרת אחד לאחד, אינו דין שתספור שבעה לשנים?! - תלמוד לומר: "יהיה לה" - אינה סופרת אלא יומה!

~אלמא קראי נינהו! כלר' עקיבא קראי - לר' אלעזר בן עזריה הלכתא!

אמר ליה רב שמעיה לר' אבא: אימא: ביממא תהוי זבה, בליליא תהוי נדה? אמר ליה: עלך אמר קרא: (ויקרא טו) "על נדתה" -

8 לפננו: אבל הרואה ג' ימים בתחילה תהיה זבה

מתברת נדה - י

סמוך לנדתה. סמוך לנדתה - אימת הוי? בליליא! וקא קרי לה
"זבה!"

תנא **דבי אליהו**: כל השונה הלכות בכל יום, מובטח לו שהוא בן
העולם הבא, שנאמר: (חבקוק ג) "הליכות עולם לו" - אל תקרי
"הליכות" אלא "הלכות"

זי